

VERSLAG SESSIE 4 WORKSHOP TEKEN ARCHITECTUUR EN MIKEVIKTORVIKTOR ARCHITECTS

Zoektocht naar de rol(len) van de architect binnen de circulaire transitie

Tijdens de workshop “De ICAL: zoektocht naar de rol(len) van de architect binnen de circulaire transitie” werden twee topics behandeld. In het eerste deel werd de case van het **Circulair Bouwen Betaalbaar Wonen project** (CBBW; open call 2019) toegelicht. In het tweede deel werd er dan weer nagedacht over de veranderende **rol van de architect** binnen de circulaire transitie en de mogelijke invullingen van de ICAL (Interdisciplinair Circulair Architectuur Laboratorium) voor het project Het Archelier (gerichte call 2020).

De toelichting van de CBBW case werd positief onthaald door de workshopdeelnemers. Het zien van een dergelijk **praktijkvoorbeeld** uit circulair bouwen helpt om meer opdrachtgevers te overtuigen en hen mee over de streep te trekken. Binnen dit project wordt ook uitgegaan van de hypothese dat het gerealiseerd zal worden tegen een **gelijkaardige bouwkost** als een traditioneel bouwproject. Het onderzoek naar de werkelijke bouwkost is nog lopende, maar het buikgevoel van de workshoptrekkers bevestigt voorlopig wel deze hypothese. Ook dit kan na afloop van het project dan als bijkomend argument gebruikt worden om meer mensen te overtuigen om te kiezen voor circulaire bouwoplossingen.

Om de ICAL mee vorm te geven, werden er vier vragen gesteld aan de workshopdeelnemers:

- Wat doe/ken je al?
- Wat doe/ken je nog niet?
- Waarom doe/ken je dit nog niet?
- Welk advies zou je meegeven aan een student architect?

De belangrijkste conclusie is dat er zeker al stappen gezet worden in de praktijk naar circulair bouwen. Zo wordt er ingezet op het **sensibiliseren** en meer laten nadenken van opdrachtgevers over hun werkelijke behoeften. Desondanks wordt er ook nog vaak op **tegenstand** gebotst. Zo is wel al veel informatie en kennis beschikbaar, maar blijkt deze niet altijd even makkelijk toegankelijk of implementeerbaar in de praktijk.

Daarnaast laat de vraag van de opdrachtgever het implementeren van circulaire principes vaak ook nog niet toe omwille van **onzekerheid over de kostprijs, performantie en de levensduur**. Het uitwerken en ter beschikking stellen van praktijkexperimenten en overtuigende voorbeelden (vb. financiële modellen) blijven daarom belangrijk om hieraan tegemoet te komen. Tot slot nog deze takeaway: met een goede ingesteldheid bij alle teamleden en de opdrachtgever kan je ver komen in circulair bouwen.

De resultaten van deze workshop zullen verder geanalyseerd worden binnen de context van de twee projecten “CBBW” en “het Archelier”.